

haar hoofd heeft dan deze? Kan men Barth er een verwijt van maken, dat hij, waar de kerk toch al zoo veel moeite heeft om zich staande te houden in het volk, haar nu ook nog deze vastigheid, dit houvast wil ontnemen, dat overal en altijd in de kerke Gods onderhouden is geweest? Is het toevallig, dat deze kwestie nu pas loskomt? Staat Barth hier werkelijk alleen? Of is het een teken des tijds, dat deze kwestie nu loskomt en is Barth alleen maar de exponent van wat onbewust allang leefde?"

Schrijver antwoordt:
„Toen de kerk nog geen gevestigde kerk was, een stuk van het volksleven, met staat en maatschappij nog niet een corpus christianum vormde, nog als kerk midden in een niet-gekerstende wereld stond, toen kende ze den kinderdoop niet. Is het dan toevallig, dat juist nu, nu de kerk in feite hoe langer hoe meer tot die oorspronkelijke positie wordt teruggedrongen en er eigenlijk weer zoo voor staat, dat de kinderdoop juist nu in de crisis komt?"

Wie zich wil bezinnen op de verhouding van kerk en wereld nu, zonder enige illusie over herkerstningsmogelijkheden, met een gansch nuchtere visie op het feit, dat het huwelijk tusschen kerk en cultuur is ontbonden en het corpus christianum dood is en weinig kans meer heeft te herleven, die kan aan de kwestie van den kinderdoop niet langer voorbij gaan. Het zou werkelijk van een onuitroefbare hardnekkigheid getuigen, als de kerk zich aan het begrip van een lang niet meer bestaande „volkskerk" bleef vastklemmen in een wereld, die zoo duidelijk haar christelijke gestalte heeft afgelegd.

En met de volkskerk valt ook de kinderdoop.

Tot zoover de schrijver.

We laten zijn beschouwingen over dat eerste christendom voor wat ze zijn. Wij gelooven, dat hij het beeld der oudste kerk volkomen onjuist teekent, en zouden hem willen vragen: hoe is het te verklaren, dat zij, die „in Israël" de grenzen hadden gezien van de kerk, nu ineens voor het christendom dat a f g r e n z e n zouden vaarwel gezegd hebben?

Maar dit blijft rusten.

We willen slechts amen zeggen op zijn laatste woorden: „met de volkskerk valt ook de kinderdoop".

Mits we het in onzen zin mogen interpreteren.

Want in feite valt de volkskerk niet MET den kinderdoop, en vice versa, doch de volkskerk valt NA den kinderdoop. De volkskerk heeft eerst den kinderdoop ontkracht, hem van het Woord losgemaakt, het Woord heeft ze immers van zichzelf losgemaakt, en ze had zoo den kinderdoop „l a t e n v a l l e n" (= laten varen). Ze sprengde wel water. Maar water sprengen is geen d o o p e n. Den doop gebruiken beteekent bij de zonen der Reformatie heel wat anders dan water sprengen. Den doop gebruiken beteekent: goed p r e e k e n en goed b e l i j d e n. En gelooven dus in de Schrift.

Daarom vullen wij dit woord van da Nieuwpoort aan. Aldus: met den kinderdoop valt ook de volkskerk. Als de kinderdoop, de e c h t e, weer wezenlijk gebruikt wordt, dat is: als zegel op het Woord der belofte (en dus b.v. aan bewuste Barthianen, die het Woord prijsgeven, geweigerd wordt) dan verdwijnt de volkskerk vanzelf. Dan trekt de b e l i j d e n i s eener (eerlijk geformuleerde) waarheid de grenzen. Het zal het sierraad en de opdracht der vrijgemaakte kerken zijn, die volkskerk, waarvan de idee al heel wat synodocratische predikanten (in en buiten zendingscentrum en zoo) te pakken heeft, v a n z e l f als onding te doen zien, door niet de BEDIENING van den doop (d.w.z. het actuele trekken van de kerkelijke grens) zich te laten aansluiten bij ondersteld geestelijke gaven in den doopeling, doch bij de aanwijsbare aanvaarding van een eerlijk uitgelegde en persoonlijk-individueel geadresseerde b e l o f t e Gods.

De Nieuwpoort zegt (en zoo'n zinnetje demonstreert den afval van de duizenden, die vandaag „leiding" geven aan „de kerk"):

„Voor God en menschen ben ik immers slechts gebonden door hetgeen waarop ik zelf en persoonlijk ja heb gezegd".

Maar dat is nu de e l l e n d e, dat men zó iets durft zeggen, als God in de buurt is, en niet de burgemeester, de minister van defensie, de notaris, die men alle zien kan en hooren.

V o o r G o d e n m e n s c h e n z i j n w e a l t i j d g e b o n d e n t o t z e l f e n p e r s o o n l i j k j a z e g g e n o p w a t H i j o n s v o o r g e z e g d h e e f t.

Zoo'n zinnetje als van ds N. klinkt zoo „vroom". Maar het geeft het geloofsbegrip van den b i j b e l p r i j s, om het Barthiaansche (de bijbel WORDT Gods Woord, als IK, die moole meneer, mooi in mijn deemoed en gewichtig in mijn schelden op mijn ongewichtigheid 't er in „HOOR!") er voor in de plaats te stellen.

Da N. zou zich wel tienmaal bedenken die woorden van zooveel te herhalen, als het vuurpeleton voor dienstweigeraars in de buurt was. Maar de God van het eerste gebod (dat geloof gebiedt) die IS in de buurt, en duld geen dienstweigeraars, die pas dan gebonden willen heeten, als zij JA geregd hebben. Dát laatste is de verwildering.

K. S.

DOOPBELOFTE EN SCHOOL.

„De Hervormde Kerk", weekblad van den Hervormden Raad voor Kerk en Publiek geeft een hoofdartikel onder den titel „Doopbelofte en School". Schrijver is ds R. Dijkstra van Amsterdam. Hij geeft antwoord op een ingekomen vraag. De vraag luidde:

„Wordt het openbaar onderwijs in zijn huidige constellatie, voorzien van godsdienstonderwijs (art. 20 L.O. wet), door de Nederlandsch Hervormde Kerk ook beschouwd als het onderwijs, waaraan — naast het Christelijk onderwijs — de opvoeding en vorming van de toekomstige belijdende lidmaten kan worden toevertrouwd?"

De toelichting van den schrijver wordt als volgt weergegeven:

„In zijn toelichting wijst de schrijver er op, dat hier een brandende kwestie aan de orde is en dat juist op dit punt een jammerlijke splitsing dreigt te komen in de groote Christelijke onderwijsorganisatie. Hij dringt er dan ook op aan, dat de Kerk beslist en ondubbelzinnig zich uitspreke over de verhouding van Openbaar en Christelijk onderwijs en zoo onherstelbaar onheil zal voorkomen. Er moet een klare, principieele uitspraak komen, vindt hij."

In zijn antwoord merkt ds Dijkstra op:

„Ik moet er daarom wel terstond op wijzen, dat de vraag zelf principieel onjuist is gesteld. Zij is op zichzelf reeds „a t r o e n v a n d e v e r w a r r i n g d e r g e e s t e n. Immers: noch aan de Christelijke, noch aan de Openbare school is de vorming van toekomstige belijdende lidmaten der Kerk toevertrouwd. Die vorming mag de Kerk nooit uit handen geven. De school doet niet wat de Kerk is. De Kerk houdt toezicht op het werk der school, dat de kinderen opgevoed worden in de vroege des Heeren, maar zelf heeft de Kerk de taak om door catechetisch onderwijs haar gedoopte leden tot bewuste en volwaardige belijdende leden te vormen. De gevraagde uitspraak zal men in dezen vorm dus nimmer van de Synode kunnen verwachten."

Maar het conflict ligt ook anders. Het draait feitelijk om de vraag, hoe men moet antwoorden op de bekende derde doopvraag: of ge niet belooft..... deze kinderen in de voorgedee leer naar Uw vermogen te onderwijzen of te doen en te helpen onderwijzen? Er zijn er, die dan rechtlijnig willen laten antwoorden: „Ja, en dat beteekent, dat ik mijn kind persé naar een Christelijke school MOET sturen". Of nog liever: „Ja, en dit brengt mee, dat ik mijn kind persé naar een HERVORMDE school moet sturen". Want dan alleen kan men er zeker van zijn, vindt men, dat het kind onderwezen zal worden in dezelfde leer als „alhier" geleerd wordt.

In de praktijk blijkt inderdaad, dat daar waar Kerk en school één zijn, geen bijzondere moeilijkheden rijzen. Die komen pas — en hoe — voor den dag, als er strijd om de school is en er propaganda voor een bepaalde school moet gemaakt worden.

Dan wordt die derde doopvraag meteen een propagandamiddel in de hand der IJverzaars en dus ook een gevaarlijk strijdwapen, waarmee de Kerk voorzichtig moet zijn.

De doopvaarders beloven immers vóór alles, dat zij zelf hun kinderen naar hun vermogen zullen onderwijzen in de genoemde leer en daarna pas, om hen te doen en te helpen onderwijzen. Als deze ouders dit nu inderdaad doen en tevens uit het catechisatiebezoek hunner kinderen deze ernst bij hun aanwezigheid blijkt te zijn, dan mag de Kerk er verder niet tusschen komen, wanneer zij zelf de meest geschikte school kiezen. De Kerk moet zich wel steeds op de doopbelofte beroepen, maar niet als propagandamiddel voor de Christelijke school. Deze Christelijke school is immers niet te beschouwen als een onfeilbaar middel tot zaligheid en evenmin als eenige handhaafster van het Christelijk geloof. Zij brengt een veronkondiging, die niet haar eigen doodschap is, maar die der Kerk; een veronkondiging, die op alle terreinen des levens in naam van haar Heer gebracht wordt.

Rechtlijnig denken is toch niet altijd juist. Het gaat alleen maar maar best af, die de stelling aanhangen van „de vrije Kerk en de vrije school in den vrije Staat". Maar het is ongeschikt voor allen, die nog eenig besef hebben van wat de Volkskerk — in dit geval de Hervormde Kerk — feitelijk is. Al zijn we nog ver af van Hoedemakers' ideaal „een staat met den Bijbel", toch moet de Kerk naar den eisch van het Evangelie blijven poensen, dat het Evangelie ook op het publieke terrein des levens gelding heeft. En bij dat publieke terrein behoort de openbare school evenzeer als de universiteit."

Tot zoover de schrijver.

Hier en later nog eens legt hij (in de afwijzing van principieele vragen) eenigen afkeer aan den dag van „rechtlijnig e" vragen. Sedert Barth de kerk verleide tot gigantisch woordenspel, kennen wij dat verschijnsel. Maar het bedroeft ons, dat de schrijver in het zoeken van argumenten vóór zijn antwoord op de principieele vragen noch rechtlijnig, noch kromlijnig, doch lijnloos redeneert.

„De kerk MAG er verder niet tusschen komen". Waarom niet, indien zij zich van geen andere wapenen dan haar eigen (soortige) bedient?

„Geen propagandamiddel voor de christelijke school". Neen. Maar de propagatie van Gods wet en woord is iets anders. Maakt de Koningin propaganda voor het gezagsmiddel, als zij het gezag handhaaft? Of voor de rechtbank? Of voor de politie?

„De christelijke school geen onfeilbaar middel". Neen. De catechisatie wel onfeilbaar? Of de preek? Of — de kerk?

„Geen onfeilbaar middel tot de zaligheid". Neen. Zulke middelen zijn er niet buiten het Woord. Maar het brengen van het Woord? Is dat geen middel? En — is de dienst Gods en de kennis Gods geen ding in zichzelf?

„Het Evangelie op alle terrein geldig". En „de openbare school" staat ook op dat terrein". Zeker, zeker, de kermis ook. En het bordeel. En de S. S.-opleiding. En de Mussert-propagandadienst. Mag die briefschrijvende vader nu ook niet daartegen iets eigens opbouwen?

De volkskerk vermoordt het kerkvolk.

En de Barthianen zwaaien het zwaard. Beter gezegd: ze geven de injectie met het opium. Het gevaarlijkste opium levert die kit, waar met groote letters op staat: Om Gods wil geen opium! K. S.

NOGMAALS: F. Q. I. ALMANAK 1947.

De administratie wil nog eens Uw aandacht vestigen op den binnenkort te verschijnen Almanak. In dezen belangrijken Almanak zullen verschillende artikelen voorkomen, o.a. van de hand van de Professoren K. Schilder en B. Holwerda. Voorts vele wetenswaardigheden uit het School- en Studentenleven in Kampen. U ziet: Een Almanak, die klinkt als een klok.

Bestelt en leest!!!

Richt daarom spoedig een schrijven aan den pedel der Hoogeschool, Broederweg 15, Kampen, die er voor zal zorgen, dat aan Uw wenschen wordt voldaan.

Ruïnisten krijgen geen aparte aanbieding. Zij worden beleefd verzocht hun bestelling te zenden aan den pedel.

Toont aldus Uw meeleven met de School der Kerken, die reeds meer dan 90 jaar „mocht werken, voor de eere Gods, tot heil der Kerken", ondanks vele booze aanslagen!!!

K.

J. B.

UIT HET POLITIEKE EN SOCIALE LEVEN

DE VRIJGEMAAKTE GEREFORMEERDEN EN DE ANTI-REVOLUTIONNAIRE PARTIJ EN POLITIEK.

III

In onze vorige artikelen is nog maar het eerste lid van de eerste stelling eenigszins toegelicht en is, naar het mij voorkomt, de kern van onze moeilijkheden nog niet geraakt.

Het tweede lid van de eerste stelling zegt, dat de moeilijkheden veelmeer gelegen zijn in het feit, dat door de synodocratische leden der partij de uitsluitende kerkelijke sleutelmacht op de vrijgemaakten is toegepast. In 1944 is men daarmee begonnen. Ik behoef in dezen kring wel geen breede toelichting op die feiten te geven. Een korte aanduiding is wel voldoende.

Veel leden der A. R. P. hebben als leden der Geref. Kerken door het uitspreken of door het nooit openlijk weerspreken der banvonnissen over ons als ambtsdragers en kerkleden de geestelijke gemeenschap met ons doorgesneden en verboden voor het aangezicht des HEEREN. Ambtsdragers werden geschorst en afgezet of weggestuurd; aan kinderen van „bezwaarde" ouders de doop geweigerd; de openbare belijdenis van „bezwaarde" doopleden verhinderd; hier en daar zelfs broeders en zusters van het Avondmaal afgehouden. In 1944 gebeurde dat volop. Daarna is men — zeker ziende de gevolgen van die rigoristische „tuchttoefening" — naar het lijkt wat „toleranter" geworden. Men heeft geschorst en afgezet enz. wegens scheurmaking en/of valsche leer en ketterij, en wel op grond van art. 79 en 80 der K. O. Dus „om openbare grove zonden, welke der kerk schandelijk of ook bij de overheid strafwaardig zijn"; „kortom, alle de zonden en grove feiten, die den bedrager voor de wereld cerloos maken, en in een ander gemeen lid der Kerk der afsnijding waardig zouden gerekend worden". De kerk heeft openlijk en op 3 Generale Synodes bevestigd, dat de wereld ons voor eerlooze menschen moet houden, omdat wij ongerijkt en onbetrouwbare menschen zijn; omdat wij onze eeden voor God gebroken hebben, ja een zonde bedreven, welke ons de afsnijding heeft waardig gemaakt. Dat wij zeggen: als wij binnen dat kerkverband in de genoemde zonden hadden volhard, dan zouden ze ons met den ban uit de christelijke kerk gesloten hebben, of gelijk de woorden van den ban luiden: ons buiten het koninkrijk Gods geworpen hebben. En wij hebben in die zonden volhard, ja erger: wij hebben ons aan hun kerkelijke gemeenschap onttrokken, zoodeende het lichaam des HEEREN verscheurend.

Zoo hebben de synodocraten over ons gesproken en zoo spreken zij nog over ons, overal. De synodocraten kunnen alleen zeggen, dat zij over ons 't Formulier van den ban niet hebben gelezen, maar dat zij dat niet hebben kunnen doen, komt alleen maar hierdoor, dat wij het door onze vrijmaking hebben verhinderd. Maar in hun oogen is en blijft onze vrijmaking dit, dat wij onszelf van het koninkrijk Gods hebben afgesneden. Want zij hadden met hun tuchttoefening over ons als zich verhardende zondaren tot het einde moeten voortvaren.

In die, naar onze heilige, aan het Woord Gods getoetste overtuiging on-Goddelijke schorsingen enz. culmineert de zonde der synodocraten: Wat wij bij de toelichting van het eerste lid dezer eerste stelling opgesomd hebben, is maar niet incidenteel doch symptomatisch, dat wil zeggen, dat de aangewezen verschijnselen tot achtergrond hebben de verlaten van het Woord Gods. Juist omdat de synodocraten 't Woord Gods hebben losgelaten als norm voor 't leven,